

ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША

**ПРОГРАМА ЗА ПОДДРШКА НА ЛОКАЛНИОТ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ
НА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША ЗА 2014 ГОДИНА**

**Ростуше
25.12.2013**

**Изработи:
Елвира Ејупи
Соработник за ЛЕР**

Вовед

Процесот на планирање на програмата е базиран врз законските обврски на јавните институции меѓутоа и врз база на **непосредното учество на бизнис заедницата и граѓанското општество** (граѓанскиот сектор, месните заедници, асоцијации и сл.), преку заеднички напори и јавни програми и проекти кои овозможуваат достигнување на заедничката визија за создавање на услови за одржлив локален економски развој, која ќе промовира развој на бизнис и ќе го зголеми вработувањето.

Локалниот економски развој претставува организирана дејност на заедницата при што се преземаат мерки и активности, форми и облици за одржлив економски развој.

Локалниот економски развој се однесува на луѓето од локалната заедница кои меѓусебно соработуваат со цел да се постигне одржлив економски пораст, кој носи економска корист и подобрување на квалитетот на живот за сите во заедницата.

Со стратешкото планирање на програмата за локален економски развој на Општина Маврово и Ростуша, локалната заедница врши конкретен чекор кон предметување на ефектите од децентрализацијата како политички процес и јакнењето на демократските односи, а посебно демократското вклучување на граѓаните во процесот на одлучување.

Програмата за поддршка на локалниот економски развој се подготвува пред се врз основа на планираната **Стратегијата за локален економски развој**, како и **Стратегијата за Рурален Развој** и се усвојува врз основа на надлежностите на Локалната самоуправа кои произлегуваат од Законот за Локална Самоуправа, Статутот на Општина Маврово и Ростуша, други позитивни законски одредби на Република Македонија и препораките на Европската Унија за забрзување на процесот за децентрализација и креирање на буџетите на единиците на локалната самоуправа согласно транспарентно и плански усвоените развојни документи.

I. ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата предвидува приходна ставка од:

Буџетот на Општина Маврово и Ростуша за 2014 год. во износ од	250 000 денари
--	-----------------------

II. ПРОГРАМА ЗА ПОДДРШКА НА ЛОКАЛНИОТ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША ЗА 2014 ГОДИНА

Општина Маврово и Ростуша преку одговорните за Локален Економски Развој, согласно своите надлежности и задолженија, а во насока на подобрување на економската клима и условите за локален економски развој, според претходно усвоените дефинирани стратешки цели и приоритети, ја базира Програмата за поддршка на локалниот економски развој за буџетската 2014 година.

1.1 Изработка на Стратегија за локален економски развој

Стратегијата за локален економски развој на Општина Маврово и Ростуша ќе претставува основен стратешки развоен документ за периодот 2014-2018 година, во кој ќе бидат содржани главните стратешки цели и приоритети за развој на територијата на целата општина.

Оваа програмска активност ги опфаќа следниве области на делување:

- Инфраструктурно и комунално уредување на селските средини,
- Квалитетно и целосно искористување на туристичките и стопанските потенцијали на руралните области со што би се подобрил квалитетот на живеење на селските средини,
- Урбанистички уредени селски средини со просторно-планска документација и чиста животна средина,
- Развиено земјоделство и сточарство врз база автохтона и органски здрава храна,
- Подобрување на образовните и здравствени стандарди во руралните области,
- Подобрување на спортската инфраструктура и развој на традиционални културни манифестации во руралните области

1.2. Поттикнување на брендирање на производи и услуги во локалната економија согласно препораките на ЕУ и законската регулатива.

Активноста предвидува отпочнување на процесот за идентификација на локалните производи и услуги. Планирано е да се изврши брендирање на традиционални производи за заштита на квалитет, потекло, начин на производство и други заеднички карактеристики во однос на потеклото на одредени производи и услуги.

1.3 Едукативно информативни работилници и семинари за можностите за искористување на средствата од ИПАРД програмата како и за средствата од Агенцијата за рурален развој.

Едукативните семинари ќе ги опфатат сите три Мерки од ИПАРД програмата и тоа:

- **Мерка 101** - Инвестиции на земјоделските стопанства со цел нивно реструктурирање и надградба за достигнување на стандардите на Европската Унија,
- **Мерка 103** - Инвестиции за преработка и маркетинг на земјоделските и рибните производи,
- **Мерка 302** - Диверзификација и развој на руралните економски активности и развој на руралниот туризам.

Семинарските и едукативни работилници за подигање на капацитетите на потенцијалните корисници ќе се организираат преку предавања на одговорните од одделението за локален економски развој, преку печатени и дигитализирани едукативни материјали и конкретни разработки на Условите за аплицирање и подготовка на Проектни примери.

Предвиден буџет

1.4 Советувања и обука на производителите за производство на органска храна и поддршка за нејзин пласман преку угостителските објекти

Преку оваа програмска активност е предвидено одржување на обуки и советувања на производителите на органска храна. Ваквите обуки и советување ќе значат подигнување на капацитетите на производителите со цел дополнително зголемување на производството на органска храна, како и олеснување и обезбедување на нејзиниот пласман.

1.5. СРЕДСТВА ЗА СОПСТВЕНО УЧЕСТВО ВО ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПРОЕКТИ

Според утврдените правила за апликација за одредени проекти, во зависност од донаторот како неопходност се наметнува потребата од обезбедување на средства за сопствено учество кои мора да се запазат како прв услов за аплицирање за одреден проект. Секој донатор определува посебни услови кои локалната самоуправа треба да ги обезбеди како составен дел од апликацијата за соодветниот проект.

Со оваа ставка се предвидуваат средства за сопствено учество во следните области:

1. Партиципација односно сопствено учество на Општина Маврово и Ростуша за аплицирање и реализација на **меѓународни проекти со посебен акцент за ИПА фондовите**, како и Зедничко учество во аплицирање и реализација на проекти со други општини од Република Македонија во рамки на Програмите на различни донатори, меѓународни асоцијации, фондови, амбасади и други, за **меѓуопштинска соработка и микрорегионални проекти**.
2. Партиципација односно сопствено учество на Општина Маврово и Ростуша за аплицирање и реализација на **регионални проекти** во рамките на Полошкиот Плански Регион согласно Законот за рамномерен регионален развој и Годишната програма за финансирање на регионални проекти на Бирото за регионален развој

1.6. СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ И ПОДИГАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ОДДЕЛЕНИЕТО ТУРИЗАМ И ЛЕР.

Успешноста на реализација на зацртаните проектни активности на вработените во одделението за туризам и Лер е најдиректно поврзано со степенот на нивната обученост и стручност.

Бидејќи се работи за сложена и комплексна проблематика согласно Европските стандарди, неопходно е континуирано подигнување на капацитетите на човечките ресурси во одделението за туризам и Лер.

Доказ за важноста на оваа проблематика е и тоа што во Европските претпристапни фондови (ИПА), цела една компонента е посветена токму на овој процес на континуирано стекнување на нови знаења и приближување кон европските стандарди.

Оваа програма за подигнување на капацитетот на човечките ресурси, планирано е да се оствари преку:

1. Учество на стручни обуки, тренинзи, семинари, работилници, конференции,
2. Консултантски услуги за специфични проектни активности,

Рекапитулар

Бр.	Активност	Опис	Износ
1.	Изработка на Стратегија за локален економски развој		150 000 денари
2.	1.2. Поттикнување на брендирање на производи и услуги во локалната економија согласно препораките на ЕУ и законската регулатива.		20 000 денари
3.	Едукативно информативни работилници и семинари за можностите за искористување на средствата од ИПАРД програмата како и за средствата од Агенцијата за рурален развој.		20 000 денари
4.	Советувања и обука на производителите за производство на органска храна и поддршка за нејзин пласман преку угостителските објекти		20 000 денари
5.	Средства за сопствено учество во имплементација на проекти		20 000 денари
6.	Стручно усовршување и подигање на капацитетите на вработените		20 000 денари
	Вкупно		250 000 денари

Број 07-50/3
30.01.2014 год.
Ростуша

Совет на Општина Маврово и Ростуша
Претседател
Неџат Исмаили, с.р.

